

Ι. Ιστορική επισκόπηση της εν' Ελλάδι μεταλλευτικής νομοθεσίας.

Α. Από της άπελευθερώσεως μέχρι του έτους 1861

Δεν ύφιστατο ίδιον μεταλλευτικόν δικαίον τών θεμελιών περί όρυξεων διεκομμένων υπό τών διατάξεων του Ρωμαϊκού Αστικού Δικαιου, δι' όν τό δικαίωμα της ιδιοκτησίας μεταλλευτου εν σχέσει προς τό δικαίωμα της έδαφικής ιδιοκτησίας ήτο συγκεχυμένον και κολλήκις έταυρίζετο μετ' αυτού εν τη διεκδικήσει του.

Β. Από του έτους 1861 έως του 1910

Κατά τό έτος 1861 έξεδόθη ό νόμος Χη" "περί μεταλλεων" διά τών διατάξεων του όποιου διεγράφετο άφ' ένός μόν ειδική διαδικασία παραχωρήσεως του δικαιώματος της μεταλλειοκτησίας - τούτέστιν ένδόσεως Β.Δ/τος, μετ' άπόφασιν Συμβουλίου έξ' Υπουργών του Κράτους, τών Προέδρων τών Βουλευτικών σωμάτων, Προέδρου του Έλεγκτικού Συνεδρίου και τών Εισαγγελλών Άρειου Πάγου και Έφ'εταίου Άθηνών, περί παραχωρήσεως του μεταλλευτου εις τόν κατάλληλον έκμεταλλευτήν, άφ' έτέρου δε καθοριζέτο ή διεκρίσις τών όρυκτων ύλών εις μέταλλα, όρυκτά και λατομικά προϊόντα.

Κατά τά έτη 1867, 1875, 1882 και 1896 έξεδόθησαν άντιστοιχώσ οί νόμοι ΣΚΗ') ΘΗΕ' ηΠ και ΒΤΟ, διά τών διατάξεων τών όποιων έπήλθον έναι τροποποιήσεις δικονομικής φύσεως, άνευ όμως μεταβολής της άποκτήσεως του δικαιώματος της μεταλλειοκτησίας, διεκομμένου ως και πρότερον υπό τών διατάξεων του προαναφερθέντος νόμου Χη"/1861 - δηλαδή της παραχωρήσεως του δικαιώματος της μεταλλειοκτησίας εις τόν κατάλληλον έκμεταλλευτήν.

Δεόν νά σημειωθή ότι ό πρώτος ούτως μεταλλευτικός νόμος Χη"/1861 έλήφθη έκ του Γαλλικού μεταλλευτικού νόμου της 21ης Άπριλιου 1810 και του Βελγικού νόμου /1863, ό δε νόμος ΒΤΟ"/1896 έκ του Πρωσικού νόμου της 24ης 'Ιουνίου 1865.

Γ. Από του έτους 1910 έως του 1929

Τό ως ένω νομικόν καθεστώς ίσχυσεν μέχρι του έτους 1910,

ὅτι ἐξεδόθη ὁ νόμος ΓΦΚΔ*/13-1-1910* περὶ μεταλλείων, διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ὅπου ἀφ' ἑνὸς μὲν καθιερώθησαν ἅπαντες οἱ πρὸς αὐτοῦ ἰσχύσαντες μεταλλευτικοὶ νόμοι, ἀφ' ἑτέρου δὲ καθιερώθη νέον σύστημα ἀποκρίσεως τοῦ δικαιώματος μεταλλοκτησίας (ιδιοκτησίας μεταλλεύου) ἦτοι τὸ σύστημα τῆς ἀπολύτου μεταλλευτικῆς ἐλευθερίας-τούτέστιν τῆς ἐκδόσεως Β.Δ./τος, περὶ παραχωρήσεως τοῦ μεταλλεύου εἰς τὸν πρῶτον αἰτητὴν (εὐρέτην) ἄδειας μεταλλευτικῶν ἐρευνῶν.

*Ἐπίσης διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου θεσπίζεται ἡ ἐπιστημονικὴ κατάνοταξις τῶν ὄρυκτῶν εἰς μεταλλικὰ καὶ λατομικὰ προϊόντα, τῶν δευτέρων/μὴ ἀπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις περὶ μεταλλείων.

Κατὰ τὸ ἔτος 1929 ἐξεδόθη τὸ Προεδρικὸν Διάταγμα ἀπὸ 28-10-1929, διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ὅπου ἐκωδικοποιήθησαν εἰς ἑνιαίον κείμενον αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ΓΦΚΔ/13-1-1910 *περὶ μεταλλείων* καὶ οἱ συμπληροῦντες καὶ τροποποιῶντες αὐτὸν νόμοι.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ ἀνωτέρω νόμος ΓΦΚΔ*/1910 ἐλήφθη ἐκ τοῦ Πρωσικοῦ νόμου τῆς 24^{ης} Ἰουνίου 1865 τοῦ Αὐστριακοῦ μεταλλευτικοῦ νόμου τῆς 23 Μαΐου 1854 καὶ τοῦ Σαξωνικοῦ τῆς 16^{ης} Ἰουνίου 1868.

Δ** Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1930 ἕως καὶ τοῦ 1962

Κατὰ τὴν περιόδον ταύτην ἐξεδόθησαν οἱ κατωθι νόμοι
1) ὁ Α.Ν. τῆς 17-10-1935, διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ὅπου ἐκλήθη τὸ ὡς ἔνω Προεδρικὸν Διάταγμα τῆς 28-10-1929 *Μεταλλευτικὸς Κώδικς*, 2) ὁ Α.Ν. τῆς 20-11-1935, 3) ὁ Α.Ν. 715/1937, 4) ὁ Α.Ν. 2514/1940, 5) τὸ Ν.Δ. 1520/1942, 6) ὁ νόμος 1543/1950, 7) ὁ Α.Ν. 1851/1951, 8) τὸ Ν.Δ. 2627/1953, 9) ὁ νόμος 2744/1954, 10) ὁ νόμος 3948/1959, 11) τὸ Ν.Δ. 4029/1959, διὰ τῶν διατάξεων τῶν ὅπου ἀφ' ἑνὸς μὲν αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθησαν καὶ ἐτροποποιήθησαν ἔνιαι διατάξεις τοῦ Μεταλλευτικοῦ Κώδικος, συνεπληρώθησαν δὲ πλεῖστα ὄσα κενὰ τούτου καὶ τῆς μεταλλευτικῆς δικονομίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ παρέμβασις τῆς δημοσίας διοικήσεως καὶ ὁ ἔλεγχος αὐτῆς ἐμφανίζονται ἔτι ἐντονώτερον ὡς πρὸς τὴν ἀπόκτησιν

δικαιωμάτων επί των μεταλλείων και ιδίως ως προς την κτή-
σιν δικαιωμάτων υπό άλλωσων και εταιριών ν ζένης έθνι-
κότητος. Όσαύτως πολλαπλά εδεργέτηματα και πάσης φύσεως
διευκολύνσεις παρεσχέθησαν είς τας έν γένει μεταλλευτικές
και λατομικές επιχειρήσεις όχι μόνον διά των ως ένω μεταλλ-
λευτικών νόμων άλλα και δι' άλλων νόμων ούχι μεταλλευτι-
κού περιεχομένου, ως λ.χ. είναι ο νόμος 2176/52 "περί
μέτρων προστασίας της έπαρχιακής βιομηχανίας, και ο νόμος
3213/1955 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των μέτρων
προστασίας της έπαρχιακής βιομηχανίας", το Ν.Δ. 2687/53
και ο νόμος 4171/61 "περί προσελκύσεως ζένων κεφαλαίων"
και "περί λήψεως μέτρων προς ύποβοήθησιν άνάπτυξεως της
οικονομίας της Χώρας" και τέλος το Ν.Δ. 4231/62 "περί μέ-
τρων άφορώντων είς την άνάπτυξιν του έξαγωγικού έμπορου",
διά των διατάξεων των όποιων σημαντικώς προωθήθησαν τα
θέματα της αξιοποιήσεως του μεταλλευτικού πλούτου της
Χώρας και ένισχυθη παντοιοτρόπως ή ιδιωτική πρωτοβουλία
προς περαιτέρω άνάπτυξιν τούτου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

II. Περίληψις του κοήματος

Η παρούσα έργασία περιλαμβάνει άπασαν την νομοθετικήν
και διοικητικήν ύλην, άναγομένην είς την ρύθμισιν θεμα-
των περί μεταλλείων και λατομείων, κατανεμομένη είς τέσσα-
ρα (4) μέρη, ως άκολουθως:

Το I μέρος διαιρείται είς όκτώ (8) κεφάλαια, καλύπτον-
τα τον έν ισχύϊ Μεταλλευτικών Κώδικα και περιλαμβάνει την
νομοθεσίαν ήτις άναφέρεται 1) είν διακρίσιν των όρυκτων
ύλην από νομικής άπόψεως, την κατονομασίαν έπιστημονικώς
των κλειστών και συνηθεστέρων έκ τοστων, τον καθορισμόν
του δικαιώματος της επί του έδάφους ιδιοκτησίας επί των
μεταλλευτικών και λατομικών όρυκτων, την άποκτησιν δικαι-
ωμάτων επί των μεταλλείων υπό άλλωσων και εταιριών ζέ-
νης έθνικότητος και την άπαγόρευσιν άποκτήσεως μεταλλευ-
τικών δικαιωμάτων υπό όημοσίων ύπαλλήλων, 2) είς την

διαδικασίαν χορηγήσεως ή μη άδειας μεταλλευτικῶν έρευνῶν καὶ όριστικῆς παραχωρήσεως, 3) εἰς τὴν νομικὴν φύσιν τῶν μεταλλείων, τοῦτέστι τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν μεταλλείων καὶ τῶν παρακολουθημάτων αὐτῶν ὡς άκινήτων, τῶν δὲ μεταλλευθειῶν ὕλων, τῶν μετοχῶν τῆς ἐπὶ τῆς μεταλλεύσεως εταιρίας καὶ τῶν κερδῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς κινήτων, τῆς συστάσεως τοῦ δικαιώματος μεταλλειοκτησίας (ιδιοκτησίας μεταλλεύου) ὡς αὐτοτελοῦς έμπραγματός δικαιώματος, ὅπως διακεκριμένου ἀπὸ τῆς έδαφικῆς ιδιοκτησίας, τοῦ ὅπου τοῦ περιεχόμενου καθορίζεται ρητῶς ἐν τῷ νόμῳ (άρθρον 31 τοῦ Ν.Κ.) 4) εἰς τὴν διαδικασίαν ἀποκτήσεως δικαιωμάτων ἐπὶ τῶν μεταλλείων ἐκ μεταβιβάσεως (ἀγοραπωλησίας) ήμισθώσεως, 5) εἰς τὴν διαδικασίαν περὶ άργούντων μεταλλείων ὡς καὶ εἰς τὴν τοιαύτην περὶ ρυθμίσεως σχέσεων μεταξὺ συνιδιοκτητῶν μεταλλείων, 6) εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ὑποχρεώσεων τῆς Ὑπηρεσίας Ἐπιθεωρήσεως Μεταλλείων, 7) εἰς τὸν περιορισμὸν ἀπασχολήσεως εἰς μεταλλευτικὰς ἐν γένει ἐπιχειρήσεις ἀνηλίκων προσώπων καὶ 8) εἰς τὴν διασικασίαν ἐπιβολῆς ποινικῶν καὶ διοικητικῶν κυρώσεων κατὰ τῶν ἄνευ νόμου άδειας ένεργούντων μεταλλευτικὰς έρεῦνας ή έκμεταλλεύσεως μεταλλοσχευῶν χώρων.

Τὸ II μέρος περιλαμβάνει τὴν νομοθεσίαν ὑπὸ τῆς ὀφείας καθορίζεται ή διαδικασία έκμεταλλεύσεως τῶν λατομικῶν ἐν γένει ὄρυκτων, ὡς ταῦτα καθορίζονται ένδεικτικῶς ἐν τῷ άρθρῳ 1 τοῦ Μεταλλευτικοῦ Κώδικος, χαρακτηρισθέντα κατὰ γὰρ τὴν νομολογίαν ὡς άγροτικά κτήματα.

Τὸ III μέρος περιλαμβάνει διάφορα νομοθετήματα μεταλλευτικοῦ περιεχομένου, διὰ τῶν διατάξεων τῶν ὀπου ἄφ' ένδς μὲν α) έρμηνεύονται αὐθεντικῶς, τροποποιούνται καὶ συμπληροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ ἐν ἰσχύϊ Μεταλλευτικοῦ Κώδικος, β) διαγράφεται εἰδική διαδικασία ὅσον ἀφορᾷ τὴν έρευναν καὶ έκμεταλλεύσιν ὀρισμένων μεταλλευτικῶν ὄρυκτων, ἀνηκόντων εἰς τὸ Δημόσιον ὡς λ.χ. ή σμύρις, οἱ ὑδρογονάνθρακες ἐν ὑγρῇ καὶ ἀερίῳ καταστάσει, ὁ χρυσοδς κτλ., ἄφ' ἑτέρου δὲ ρυθμίζονται εἰδικῶς τὰ θέματα έρεῦνης καὶ έκμεταλλεύσεως ὀρισμένων λατομικῶν ὄρυκτων μεγίστης οικονομικῆς σπουδαιότητος καὶ ένδιαφέροντος (ὡς λ.χ. τὰ ὄρυκτά

καολίνος, μακρονίτη κτλ).

Τὸ IV μέρος περιλαμβάνει τὴν νομοθεσίαν διὰ τῆς ὁλοῦς διαγράφεται ἡ ἀκολουθητέα διαδικασία, ὅσον ἀφορᾷ τὴν συγκρότησιν καὶ τὰς ἀρμοδιότητας ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν παρὰ τῆ Γενικῆ Διευθύνσει Μεταλλῶν λειτουργοῦντων συλλογικῶν ὀργάνων ἧτοι α) τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Μεταλλῶν, β) τοῦ Συμβουλίου τῶν Μεταλλῶν, γ) τῆς Ἐπιτροπῆς Διοικήσεως Μεταλλῶν καὶ δ) τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκδικάσεως ἐνστάσεων καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν παρὰ τὰς Νομαρχίας ὑφισταμένων περιφερειακῶν Ἐπιτροπῶν Βιομηχανίας καὶ Μεταλλῶν.

Τὸ V μέρος περιλαμβάνει τὴν σχετικὴν νομολογίαν ἐπὶ μεταλλευτικῆς καὶ λατομικῆς φύσεως θεμάτων ἧτοι 1) Ἐποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατίας, τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων καὶ τοῦ Δικαστηρίου Μεταλλῶν, 2) Γνωμοδοτήσεων τοῦ Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Συμβουλίου τῶν Μεταλλῶν καὶ 3) Γνωμῶν διακεκριμένων συγγραφέων καὶ ἐπιστημόνων.

ΑΘΗΝΑΙ - ΕΤΟΣ 1963

Κ.Δ.ΧΙΜΣΕ

Διευθυντῆς Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας

